

Nagyszékelyi Hírmondó

Önkormányzati hírek

2010. október 12-i Képviselő-testületének alakuló üléséről:

Lukácsné Hildebrandt Erzsébet a Választási Bizottság elnöke tájékoztatta a jelenlévőket az október 3-i önkormányzati választás eredményéről.

Ezt követően a képviselők, majd a polgármester eskütétele, az esküokmányok aláírása és a megbízó levelek átadása következett.

***

A testületi ülésen megalakult a vagyonyilatkozatok kezelésével és ellenőrzésével foglalkozó bizottság, melynek elnöke Gázsó János, a bizottság tagjai Nagy Csaba és Szeder Anikó.

***

Sor került az alpolgármester választásra is, melynek eredményeképpen a tisztséget Bori Tamás Gábor tölti be, akinek ezúton is gratulálunk, munkájához jó egészséget kívánunk.

***

A képviselő-testület egyhangúlag úgy döntött, hogy az alpolgármester és a képviselők tisztelet díj nélkül végzik megbízatásukat.

***

A képviselők meghozták azt a döntést, mely alapján az Önkormányzat 50.000,-Ft-tal támogatja a vörösiszap katasztrófa károsultjait.

***

A téma fontosságát jelzi, hogy már az Önkormányzat alakuló ülésén is sokakat érintő problémaként merült fel a „gazdátlan” kutyák jelenléte a közterületeken. Ismételten felhívom a figyelmet arra, hogy a Nagyszékely Községi Önkormányzat Képviselőtestületének Állattartásról szóló 4/2000/II.24./Ök. számú rendeletének 12.§-a a következőképpen rendelkezik:

12.§ Közterületen az ebet biztonságos vezetésre alkalmas pórázon kell vezetni.

A harapós, vagy támadó természetű ebeket szájkosárral is kötelező ellátni.

Kérem az állattartókat, hogy a fentieket szíveskedjenek betartani.

***

2010. október 28. napjától a Tamási-Simontornyai Többcélú Kistérségi Társulás Tanácsa elnökéül Várkonyi Zoltán nagyszékelyi polgármestert választotta.

***

A Nagyszékelyi Hírmondó jelenlegi száma egyéb elfoglaltságok miatt később került nyomtatásra, melyet sajnálunk.

Várkonyi Zoltán
polgármester

Kívánságkosár

id. Wekler Péternének sok boldogságot, jó egészséget, hosszú életet kíván sok szeretettel születésnapja alkalmából testvére Mari és annak családja.

Lukács Imrének névnapja alkalmából erőt, egészséget kíván Édesanyja.

id. Wekler Péternének születésnapja alkalmából sok boldogságot kíván Vaszari Enikő.

Szűcs Klaudia 18. születésnapod alkalmából sok jó egészséget és jó tanulást kíván a Mama.

özv. Radványi Józsefnének, Mireider Mihálynének és Szekeres Virágnak névnapjuk és Szekeres Nórának születésnapja alkalmából sok boldogságot kíván az egész család.

Erzsébet és Katalin nevű munkatársainak boldog névnapot kívánnak az Önkormányzat dolgozói.

Boczor Encsikének anyukája és mamája boldog névnapot kíván és minden elképzelhető jót.

Iskolai hírek

Csendesen teltek az őszi napok az iskolában, tanultunk, rajzoltunk, énekeltünk, játszottunk, vagyis végeztük mindennapi dolgainkat. Október 30-tól november 7-ig őszi szünet volt. A szünet utáni első héten, november 11-én, csütörtökön (óvodások és iskolások együtt) tartottuk – immár hagyománnyá váló – Márton-napi lámpás felvonulásunkat. A felvonulás előtt az iskola tornatermében játszottunk a gyerekekkel, utána pedig zsíroskenyér, sütemény és forró tea lakoma várta a résztvevőket. A lámpásokat november 8-án, hétfőn, a kézműves szakkörön készítettük el.

Várkonyiné Horváth Irén

Recept Répatorta

Hozzávalók: 20 dkg sárgarépa,
4 tojás,
15 dkg porcukor,
15 dkg darált mandula,
10 dkg liszt,
1 citrom reszelt héja,
csipet só

Elkészítés:

A sárgarépát megtisztítjuk és finomra reszeljük. A tojások sárgáját habosra keverjük a porcukorral, hozzáadjuk a sárgarépát, a darált mandulát, a lisztet, a citrom reszelt héját és egy csipet sót. Végül óvatosan összekeverjük a felvert tojásfehérjével. Kivajazott, lisztezett formába simítjuk, előmelegített sütőben kb. 35-40 percig sütjük. Melegen meghintjük vaníliás porcukorral.

Forrás: http://www.mindmegette.hu/repatorta_2.recept

Egészségpercek

Becsüljük meg gyógynövényeinket!

Galagonya

(*Crataegus oxyacantha* L.)

A galagonyát, ezt az akár 9 m magasra is megnövő bokrot évszázadok óta ültetik legelők és telkek köré, hogy kerítés magasságúra lenyesve jelölje a birtokhatárokat. Vadon gyakran fordul elő napsütötte lejtőkön és ritkás erdőkben. Kerítésként ültetve nemcsak távol tartja a hívatlan látogatókat, de a szemet is gyönyörködtető apró, fehér virágai és élénkpiros bogyói vannak. Sokáig a balszerencse és a halál szimbóluma volt, mivel a néphagyomány szerint Jézus töviskoszorúja is galagonyaágakból készült. Ilyen rossz hírnév mellett csoda, hogy akadt valaki, aki vette a bátorságot és alaposan megvizsgálta a galagonyát. Persze mindig is voltak olyan emberek - az ókori görögöktől az amerikai indiánokig -, akik már korábban felismerték és becsülték a növény gyógyhatását. Igazán elismertté azonban egy XIX. századi ír orvos tette, aki meglepő eredményességgel kezelte vele a szívbetegséget. Mivel szívgyógyszerének receptjét igen nagy titokban tartotta, csak az 1890-es években bekövetkezett halála után derült ki, hogy a csodás szer nem másból, mint galagonyabogyó-tinktúrából áll.

A galagonya (*Crataegus*) a rózsafélék növénytanai családjába tartozik. A virágok felfelé álló ernyőfüzéreket alkotnak, májusban vagy júniusban leírhatatlan pompával virágoznak. Levelei, a virágos ágvégek és élénkpiros álmései szolgáltatják a gyógyszert, amiket tea vagy tinktúra formájában hasznosíthatunk.

A galagonya gyógyító hatásai:

A galagonya az egyik legkiválóbb szívre ható gyógynövény. Hatása tudományosan kivizsgált és alkalmazási területe világosan körvonalazott.

Régóta ismeretes, hogy a galagonya hatóanyagai csökkentik a vérnyomást (ha nem is közvetlenül) és a vér koleszterinszintjét. Erősítik és tehermentesítik a túlfárasztott szívet, oxigénhez és glukózhoz segítik a szívizomzatot, szabályozzák a szívritmust és mindezekon keresztül közvetve nyugtatólag, kiegyensúlyozólag hatnak. Megakadályozzák, hogy koleszterin rakódjon az érfalra, s ritkítják a szív táji szorító fájdalommal járó (angina pectoriszos) rohamokat is. Hatásuk annak tulajdonítható, hogy a szívkoszorúerek tágításával javítják a szívizomzat vérellátását, elősegítik azokat az anyagcsere-folyamatokat, amelyeknek következtében nő a szívösszehúzódások ereje, s az úgynevezett angiotenzin-átalakító enzim gátlásával fékezik a vérnyomás-növekedést. Az értágítás egyrészt annak tulajdonítható, hogy bizonyos hatóanyagai (flavonoidok) elernyesztik a szívkoszorúerek simaizomzatát, másrészt jó néhány anyagot megakadályoznak abban, hogy a szívbeli erek simaizomját összehúzzák.

Hatóanyagai infarktus után a szívizomzat vérellátását, az ér újraképződését segítik elő, a vérnyomást és pulzusszámot csökkentik, s ezzel együtt fokozzák a szervek és az izmok vérellátását. A növénynek egy lehetséges infarktust megelőző hatását sem utasíthatjuk el. A 40 év feletti, idős, fáradt, keveset mozgó, rendszertelenül táplálkozó, dohányzó, nagy igénybevételnek, erős stresszhatásoknak kitett emberek szív működési zavarainak megelőzésére kiváló megoldás a naponta fogyasztott galagonyatea.

Nyugtató hatásának eredményeképpen az álmatlanságtól szenvedők altatószerként szedhetik. Számos kísérlet bizonyítja, hogy a galagonya fontos szerepet játszik a kollagén, a kötőszöveteket felépítő fehérje védelmében; így jelentős szerepe lehet egyes betegségek, mint például az ízületi gyulladás gyógyításában.

Tea készítése: 1 evőkanál virágot, vagy levelet 2 dl forrásban lévő vízzel leforrázzuk, majd 10 percig állni hagyjuk. Ezután leszűrjük. Ha érett termésből készítjük, akkor 2 evőkanálnyi bogyót 2 dl vízzel 5 percig kis lángon forralunk, majd langyosan leszűrjük.

Nem kell minden nap teát főznünk, ha galagonyatinktúrát használunk.

Jó tudni!

A növény hosszú távú alkalmazása nem okoz mellékhatásokat. Még egyéb betegségekre felírt gyógyszerrel együtt is szedhető, csak arra vigyázzon, hogy a galagonya rendszeres alkalmazásával azok szükséges mennyisége egy idő után módosul (csökken).

Azok azonban, akik az előírt gyógymód mellett a galagonyát is szeretnék kipróbálni, feltétlenül konzultáljanak orvosukkal, és beleegyezése nélkül soha ne hagyják abba az általa felírt gyógyszerek szedését (de még a szedett adagon se változtassanak)!

A nem szívbetegeknél a nagy mennyiségű galagonya fogyasztása jelentősen csökkentheti a vérnyomást, ami szédüléshez és ájuláshoz vezethet!

Összeállította: Bócsó Renáta

Forrás: www.vitaminsziget.com; www.terebess.hu; www.wellnessotthon.info; www.edenkert.hu

---

Filmajánló**Büszkeség és balítélet (Pride and Prejudice)**

színes, magyarul beszélő, angol film

127 perc, 2005

rendező: Joe Wright

A Bennet család csendes visszavonultságban él egy vidéki kúriában. Az anya megszállottan próbálja biztosítani lányai megnyugtató jövőjét pénzes és lehetőleg rangos férfiúk személyében. A szellemes és éles nyelvű Elisabeth azonban szélesebb perspektívában gondolkodik. Mikor egy gazdag agglegény költözik a szomszédos birtokra felbolydul a Bennet-ház élete. A sodró lendületű táncjeleneteket, szellemes párbeszédet, képi harmóniát felvonultató film Jane Austen azonos című regényéből készült. A szerelmek és félreértések eme klasszikus meséjéhez a XVIII. századi Anglia nyújt impozáns hátteret.

Hruska Marek

Programajánló

Adventi ünnepség a MISZLA ART KULTURÁLIS KÖZPONT ÉS ALKOTÓHÁZBAN (7065 Miszla, Kiss u. 168.) 2010. december 10-én, 18:30 órai kezdettel. „Az igazat mondd, ne csak a valódit” zenés, rendhagyó irodalmi est a XX. század Istenkereső költőitől. Ady Endre, Babits Mihály, József Attila, Pilinszky János. Eperjes Károly Kossuth-díjas színművész tolmácsolásában. Gordonkán közreműködik Négyessy Katalin. Belépőjegy 2.000,-Ft. A programon való részvételről visszajelzést a következő elérhetőségeken várják: telefon: +36 1 216 9408, +36 30 996 5615, e-mail: miszla@miszla-art.hu

Vendéglátók: Makayné Pál Berta, Makay Tamás

Érdekes**Szent Márton**

A mai Szombathely környékén született szerény IV. századi püspökről sokféle megemlékezést tartottak és tartanak manapság is szerte Európában. November 11. körül a gyerekek lampionos felvonulásokkal, a felnőttek inkább a Márton-napi libával emlékeznek rá máig, és más népszokások is élnek még, amelyek e naphoz kötődnek. A gyerekek mindig örömmel várják ezt a vidám ünnepet, amely egyben a tél kezdetét is jelenti.

Szent Márton története

Márton, egy római tribunus i.sz. 316-ban született fia apja kívánságára a légió katonája lett. A legenda szerint 18 éves volt, amikor lováról leszállva odaadta palástját egy didergő koldusnak. Nem sokkal ezután Amiens-ben megkeresztelkedett, otthagyta a sereget, és misszionárius lett. 371-ben a Loire menti Tours püspökévé választották. A legenda szerint Márton (alázatból) a ludak óljába bújt, hogy kitérjen püspökké választása elől, de a ludak gágogásával elárulták a szentet, így "kénytelen volt" a püspökséget elvállalni. Úgy tudni, meggyőző, hiteles, jótékony püspök volt. Időszámításunk után 397-ben hunyt el. Halála után váratlanul igen népszerűvé vált: ő az első keresztény szent, aki nem mártírként emelkedett az oltárokra, Franciaországban pedig az 5-6. század fordulóján egyenesen nemzeti szentként tisztelték.

Márton-napi lakoma

A Márton-napi libalakomáról szóló első írásos beszámoló 1171-ből származik. Akkoriban ez nem annyira a szentéletű püspököt eláruló szárnyasokkal függött össze, hanem azzal, hogy Szent Márton napja jelentette a paraszti év végét, a cselédek ilyenkor kapták meg évi bérüket és hozzá ráadásként egy libát, mert a szárnyasok nyáron felduzzadt hadát a tél beállta előtt meg kellett tizedelni. Ám e szokás gyökerei is mélyebbre, pogány állatvágási ünnepekre nyúlnak vissza, amelyeket a kereszténység így vett át. A Márton lúdja tulajdonképpen egy régi római étkezési szokást elevenít fel. Ismeretes az is, hogy a Capitolium lúdjaiának gágogása ébresztette föl a fáradt őrseget amikor a gallusok a várost el akarták foglalni éjszakának idején. Innen ered a lúd megtisztelő avis Martis neve. Mindezekkel magyarázható, hogy ezen a napon szép, hízlalt lúd volt az ünnepi eledel.

Újbor és lúd

A lúd fogyasztásának hagyománya szorosan kötődik az újbor fogyasztásához. Nem véletlen az egybeesés, hisz épp novemberre fejeződik be a must borrá alakulása. Márton emiatt a nagyobb borvidékeken az Újbor védőszentje is. A bor és a liba gyorsan össze is kapcsolódott, német területen már a 12. században a Márton-ludat „szüreti vagy préslibának” is nevezték.

A közeli Szlovénia területén szokás volt, hogy a szőlősgazdák a hegyekben különböző helyekre borospalackokat rejtettek el, melyeket a legényeknek kellett megkeresniük. Eközben a lányok asszonyok sokféle finomságot főztek, sütöttek, amit aztán a szőlőhegyben nagy vigasság közepette közösen fogyasztottak el.

November 11-én kezdték meg az új hordókat a gazdák, ekkor került az asztalra épp a libasült mellé az úgynevezett Libás-bor vagy sok helyen Márton-bor, aminek még gyógyító hatása is volt a hagyomány szerint.

Egyéb szokások, időjósítások

Gyakran rendeztek Márton napi vásárokat, bálokat, s a lakomázásnak kedvezett az is, hogy ilyenkor nem szabadott takarítani, mosni, teregetni sem. A Márton napján szedett vesszőt, amit az állatok terelésére használtak, az istálló ajtaja fölé helyezték, megvédte az állományt a betegségektől. A szőlővidékek némelyikén azt is mondták, ha Márton napkor még zöld a szőlő levele, bizonyosan enyhe télre számíthatunk, s ha ezen a napon esik az eső akkor a következő évi szüret is bőséges lesz. Mártont már a középkorban a jószág jeles patrónusaként tisztelték. A jószág Márton napján került végleg az istállóba. A pásztorok ekkor számoltak el a jószággal és a szolgálattal. Ekkor kapták meg bérüket és újították meg - vagy nem – szolgálatukat.

Lampionos felvonulások

Nem sokkal Márton napja előtt (St.Martins Tag) az óvodások és a kisiskolások világító lampionokat (St.Martins Laterne) barkácsolnak, és este ezekkel vonulnak az utcákon. Gyakran tűnik fel a menetben egy római legionáriusnak beöltöztetett lovas, aki piros kabátjában Szent Mártont testesíti meg. A felvonulást mindig hangos énekszó kíséri a szokásos Márton-napi dalokkal. Az esemény végén sokhelyütt játsszák el Márton és a koldus találkozását, majd libasült helyett kelt tésztából készült pécet, "emberkét" falatoznak.

A szokás nem maradt Németország határain belül, ma már Hollandiában, Svédországban, de sok magyarországi német településen is találkozhatunk ezzel a hagyománnyal.

Márton-napi köszöntő

Elhoztam Szent Márton püspök vesszejét

A szokást nem mi kezdtük s nem mi végezzük

Állatainknak annyi szaporodása legyen, ahány ága-boga van a vesszőnek.

Forrás:<http://www.ovonok.hu/szent-marton-es-a-hozza-kapcsolodo-nepszokasok.html>

Kalendárium

November – Szent András hava – Őszutó

1. Mindenszent. A cselédfogadás, bíróválasztás, tanácsújítás napja. Erre a napra vetést, az őszi munkákat már be kell fejezni. A természet is nyugovóra tér.

Ekkor emlékezünk meg halottainkról. A temetők megtelnek őszirózsával, krizantémmal, az elmúlás jelképes virágaival. Az ablakokban gyertyát gyújtanak.

3. Hubert. Hubertusz a vadászok védőszentje, akik ezt a napot nagy vidámsággal ünneplik

11. Márton A boltokban ezen a napon gyűjtják meg a gyertyát. Ekkor vágják "Márton lúdját" és a lakomán megkóstolják az új bort, ennek ugyanis Márton a "bírája". Ezen a napon sütik a "marcipánt" is, ami a cukrászdai édesség elődje. A mesterek vacsorát adnak legényeiknek, a gazdák a pásztorokat vendégelik meg. Számtalan időjósítás fűződik a naphoz: "Márton olykor fehér lovon jár" - tehát felkészültünk a havazásra: "ha Márton lúdja jégen áll, karácsonykor sárban botorkál", vagy "ha jókedvű Márton, kemény lesz a tél."

19. Erzsébet. Ha Erzsike megrázza a dunyháját, az havazást jelent.

25. Katalin. A lányok védőszentje. Sok férjjóslás fűződik ehhez a naphoz. Sok helyen "Katalin-ágot" raknak vízbe, hogy karácsonykor kizöldüljön. Időjárásban a karácsonnyal ellentétes: "ha Katalin kopog, karácsony locsog."

30. András. A téli évnegyedkezdő multságok napja. András-nap utáni vasárnap kezdődik advent, ettől kezdve karácsonyig lakodalmas táncos összejövetelet nem tartanak. András naphoz fűződik a legtöbb férjjósló szokás - az ilyen napokat általában "andrásoló"-napokként tarjuk számon. Sokfelé ilyenkor már disznót vágnak, mert a hús már eltartható.

Forrás:

<http://library.thinkquest.org/03oct/00572/htmls/1.htm>

Az újságot kiadja

a

Nagyszékely Község Önkormányzata,

7085-Nagyszékely, Táncsics u. 11.

Tel.: 74/408-393
